

Dosarul nr. 3ra – 1114/22

2-19136027-01-3ra-28102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea în obligare înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind obligarea radierii datoriei,

împotriva deciziei din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La originea cauzei se află acțiunea înaintată la 19 august 2019 de către Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind declararea nulității actului de carență nr. 99 din 1 iulie 2019 și obligarea radierii datoriei în sumă de 537 980,77 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la 4 iulie 2019, a recepționat actul de carență nr. 99 din 1 iulie 2019. Nefiind de acord cu actul de carență, pe 11 iulie 2019, reclamanta a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea acestuia, însă nu a primit răspuns în termenul legal.

A insistat că nu are datorii față de bugetul public național, din conținutul actului de carență nefiind clar pentru ce perioadă a fost formată pretinsa datorie.

Având în vedere că în conținutul actului contestat se face referire la decizia nr. 268 din 19 mai 2005 a Inspectoratului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare fiscală, se poate deduce că presupusa obligație fiscală a fost determinată anterior anului 2005.

Astfel, a susținut că organul fiscal abia în anul 2019, după 14 ani, în mod abuziv a solicitat încasarea presupusei obligații fiscale, fără a se ghida de normele legale cu privire la termenul de prescripție.

A arătat că, prin hotărârea din 12 ianuarie 2015 a Judecătoriei Chișinău, Direcția administrare fiscală Buiucani a fost obligată să elibereze solicitantului Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”: documentele confirmative

prin care a fost evaluată suma restantă de 427 088,37 lei la Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” față de bugetul de stat; perioada de timp prin care a fost acumulată suma restantă de 427 088,37 lei față de bugetul de stat; actele prin care a fost aprobată restanța Societății cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” față de bugetul de stat. Cu toate acestea, Serviciul Fiscal de Stat nu a executat actul de dispoziție definitiv și irevocabil indicat, ceea ce demonstrează că organul fiscal neîntemeiat a format presupusa obligație fiscală a reclamantei față de bugetul de stat.

A relatat că nu este clar modul în care Serviciul Fiscal de Stat a emis actul de carență nr. 99 din 1 iulie 2019, în baza unei presupuse obligații formate în anul 2005, din moment ce legislația fiscală prevede expres termenul de prescripție.

Prin încheierea din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului de carență nr. 77 din 1 iulie 2019 și radierea pretinsei datorii. S-a explicat reclamantului că declararea inadmisibilității acțiunii pe temeiurile invocate exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Prin decizia din 22 iulie 2021 Curții de Apel Chișinău, s-a admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, s-a anulat încheierea din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, în partea declarării inadmisibilității acțiunii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” privind obligarea Serviciului Fiscal de Stat să radieze datoria în sumă de 537 980,77 lei față de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, cu restituirea cauzei în această parte spre judecare în Judecătoria Chișinău sediul Râșcani, în același complet de judecată. În rest, încheierea din 24 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani s-a menținut.

În aceste condiții, reclamanta Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” a solicitat instanței de fond obligarea Serviciului Fiscal de Stat să radieze datoria în sumă de 537 980,77 lei.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la obligarea radierii datoriei în sumă de 537 980,77 lei.

La 17 ianuarie 2022, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani (f. d. 162), iar la 31 martie 2022, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului (f. d. 190).

Prin decizia din 28 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată soluția primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sunt aplicabile, inter alia, prevederile art. 265 alin. (1) al Codului fiscal, conform cărora, dacă determinarea

obligației fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art. 264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu sau de către instanța judecătorească, însă numai în cazul în care acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sau sesizarea instanței judecătorești au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligației fiscale.

Din sensul normelor legale citate supra, instanța de control judiciar a reținut că reclamanta este ținută să achite datoriile pe care acesta le are față de bugetul de stat.

Totodată, fiind constatat că Serviciul Fiscal de Stat a întreprins un șir de măsuri de executare silită în perioada 2006 – 2019, în vederea stingerii obligației fiscale înregistrate de către contribuabilul Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, instanța de apel a conchis că prevederile art. 265 alin. (1) al Codului Fiscal nu pot fi aplicate.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de apel a constatat că instanța de fond a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, aplicând și interpretând corect normele legale, iar cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” este neîntemeiată.

La 9 octombrie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 28 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea deciziei prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată (f .d. 228).

La 17 noiembrie 2022, recurenta a prezentat motivarea recursului, indicând în principal asupra motivelor de fapt și de drept indicate în acțiune și în apel, accentuând că decizia recurată este contrară dispozițiilor normelor fiscale, cum ar fi Codul Fiscal, precum și art. 123 alin. (2) Cod procedură civilă, conform căruia faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Indică recurenta că nu este de acord cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, nefiind constatate și elucidate circumstanțele cauzei, concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele concrete ale cauzei.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel, pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 septembrie 2022, la dosar lipsind date privind notificarea dispozitivului recurente. Decizia motivată a instanței de apel a fost comunicată reprezentantului recurente la 20 octombrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul electronic anexat la dosar (f. d. 231).

Astfel, cererea de recurs depusă la 9 octombrie 2022 și motivarea recursului depusă la 17 noiembrie 2022 sunt în termen.

La 28 octombrie 2022, în adresa intimatului Serviciul Fiscal de Stat a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Astfel, la 24 noiembrie 2022, intimatul Serviciul Fiscal de Stat a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea recursului, arătând că decizia instanței de apel este una teminică și legală, iar motive de casare a acesteia nu sunt.

Examinând temeiurile invocate de recurent, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca fiind inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de

recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental. În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, prin intermediul avocatului Nicolae Leșan, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Nicolae Craiu